

TIDSSKRIFTETS PLAN.

Den kraftige lokalhistoriske Forskning, som navnlig i de sidste Aar er blomstret op herhjemme, har hidtil manglet et Samlingspunkt, hvor Vejledninger for Arbejdet kunde gives, og hvor Drøftelser kunde finde Sted om saadanne Opgaver, der burde løses ved forenede Kræfter. Men ogsaa den historiske Videnskab, især den kulturhistoriske Forskning, savner endnu et Meddelelsesmiddel, hvorigennem den kan holde Offentligheden underrettet om, hvad der ser Lyset inden for dens forskellige Grene, og saaledes stadig modtage den Støtte fra folkelig Side, der er en vigtig Betingelse for dens Trivsel. Den Opgave, at skabe et hertil egnet Organ, falder inden for den i 1909 stiftede »Dansk Historisk Fællesforening«s Program, og den vil formentlig kunne løses ved et kultur- og lokalhistorisk Tidsskrift af metodisk og vejledende Art. Fællesforeningen har derfor besluttet forsøgsvis at paabegynde Udgivelsen af et saadant Tidsskrift under Titlen

FORTID OG NUTID,

og den har foreløbig betroet Redaktionen deraf til undertegnede. Efter Planen skal det indeholde:

- I. Korte, sammenfattende Vejledninger og Udsigter over den kulturhistoriske Forsknings nuværende Tilstand paa dens forskellige Omraader med Anvisninger paa, hvorledes der kan arbejdes videre i det givne Spor.

Eksempelvis skal anføres Artikler under Titlerne:

Rejsebeskrivelser over Danmark før 1700; Kort over Danmark; Hvortil kan man anvende vore Kirkebøger; Drøftelsen af Begrebet »Bol« i Litteraturen i de sidste 50 Aar; Lens- og Amtsregnskaber; Landsarkivernes Indhold; Forskninger og Forskningsopgaver i Reformationens Gennemførelse i Danmark; Memoirer og deres Anvendelse.

Borge i Danmark; Klædedragten mellem 1500 og 1800; Empire-møbler; Bondekeramik; Sølsager og Sølvmærker; Skeer; Lystestager; Bogstavformernes Udvikling paa Mindesmærkerne.

Familienavne; Navne paa Marker, Husdyr, Planter, Fiske, Redskaber o. s. v.; Forskelligheder mellem de ældres og de yngres Sprog (paa en bestemt Egn) etc.

- II. Meddelelser fra Museer, Biblioteker og Arkiver i København og i Provinsen om Nyfund, Nyordninger og lignende Forhold af almindelig Interesse. Disse Meddelelser vil lejlighedsvis blive formede som Aarsoversigter.
- III. Anmeldelser og Omtale af Værker af omfattende Karakter, der kan tjene som Forbilleder for lokalhistoriske Arbejder (t. Eks. Lützens Langelands Historie), samt Referater af vigtigere Artikler i de lokale Tidsskrifter, der kan virke for samme Øjemed (eksempelvis nævnes her Severinsens Undersøgelser om Harsyssels Kirker og Alsteds Studie over gamle Veje i Vejle Amt).
- IV. Indbyrdes Drøftelser mellem de historiske Amtssamfund om Foretagender, der bør løses med forenede Kræfter (Eks. Opmaaling af Bøndergaarde over et større Omraade).
- V. Meddelelser fra Omverdenen, især Norden og Tyskland, om Lokal- og Kulturhistoriens Stilling og Arbejder i de paagældende Lande.

Naar det skønnes nødvendigt, vil Illustrationer blive vedføjede Afhandlingerne.

Derimod er det *ikke* Tanken i Tidsskriftet at optage egentlige Specialafhandlinger af udtømmende Karakter, som har deres rette Plads andet Steds, dels i de bestaaende Amtsaarbøger, dels i de kulturhistoriske Tidsskrifter, som omfatter Landets to Halvdele (»Fra Arkiv og Museum« og »Jydske Samlinger«). Lige saa lidt har man ment det forsvarligt at inddrage Statshistorien eller den politiske Historie i det nye Tidsskrifts Virke-

felt, da disse maa siges at have deres rette Organ i »Historisk Tidsskrift«. Noget andet er det, at man under Anmeldelsesrubrikken lejlighedsvis vil kunne henlede Opmærksomheden paa, hvad der fremkommer paa disse Steder (f. Eks. Forskningerne om Fredsbruddet 1807). Det nye Tidsskrift vil saaledes have skarpt afstukne Grænser til alle Sider og vil ikke gribe ind paa allerede besatte Baner, men formentlig udfylde et Tomrum i vor hidtilværende Litteratur. Tilføjes skal det, at naar der i det nye Centraltidsskrift forekommer Artikler, som har særlig Interesse for en bestemt Egn, fordi Forhold herfra omtales nærmere som Eksempler paa almindelige Regler, staar det i vedkommende Tilfælde det paagældende Amtstidsskrift frit for (med behørig Kildeangivelse) at optage en saadan Artikkel i sine Spalter til Udbredelse i en videre Kreds. Som Organ for Fællesforeningen er det Centraltidsskriftets første Opgave at skaffe de Tanker, som det gør sig til Talsmand for, Udbredelse i de videst mulige Kredse.

»FORTID OG NUTID« vil udkomme med 4 Hefter à 2 Ark aarligt til en Pris af 2 Kr. pr. Aargang. To Aargange vil udgøre et Bind. Subskription, der er bindende for et Aar, kan tegnes i enhver Boghandel.

KNUD FABRICIUS.

CHR. AXEL JENSEN.

JOHS. BRØNDUM-NIELSEN.